

vzgojni smoter etika. Jasneje sta to povedala Quintilian in Vives. Na začetih temeljih pa so gradili dalje Komensky, Locke, Rousseau, Pestalozzi, Herbart in moderni. Iz del vseh pa rveni ena, generalna zahteva: Vzgoji morata biti temelj etika in psihologija.

—**Obrazložiti**, kako naj uravnamo naše npravne zadeve v nas in izven nas, za sedanjost in prihodnost, je lepa in dalekosežna naloga praktične filozofije, pravi o etiki sloviti pedagog W. Rein v svojem delu „Grundriß der Ethik, II. 1906“. — Ne pa samo naloga, marveč zahteva moderne pedagogike je, spoznati vrednoto človeških dejanj, njih principije, konstantnost in razvoj. Pedagogika prevzema najvišji smoter, ki ga zaznamuje etika človeku in neomahljivo vztraja pri njem. Etično usmotrjena vzgoja določuje duha, ki naj se v njem vzgojuje. Etični ideal pronica skupnost vzgoje v posamezne podrobnosti. Kolikor jasnejši in konkretnjši je vzgojevalec, toliko smotnejša in gotovjša je njega delavnost. Je etični ideal nejasno načrtan, izhaja iz motnih, razmitih oblik, maščujejo se te napake jako bridko v vzgoji. Krasne besede zgoraj omenjenega pisatelja zahtevajo, da se spozna potreba poučevanja etike. Znano je, da se tega predmeta na učiteljskem ne vzame popolnoma nič, zato je dolžnost naša, tovariši učiteljski, nadomestiti nedostatek s samoizobrazbo. S študijem raznih etičnih del pa doženete poleg popolnejše strokovne tudi del splošne izobrazbe. Življenje vsakega posameznika zahteva gotovih etičnih norm, po katerih naj bo uravnano njegovo delovanje. Zgoraj omenjeni etik-pedagog W. Rein bi bil v tem oziru za študij jako priporočljiv. Krasna njegova dela: „Grundriß der Ethik“, „Pädagogik in systematischer Darstellung“ (posebno druga knjiga) naj bi poznal vsak učitelj. Komur pa dopuščajo sredstva in čas, naj seže po večjih znanstvenih delih moderne etike, kakor n. pr. Fr. Paulsen: „System der Ethik“; Spencer: „System der synthetischen Ethik“ in drugi moderni.

Razmotrivanje etičnih principij pa vodi nehoti v psihologijo. „Genetično razložiti postanek in razvoj etičnih sodb je naloga psihologije“ (W. Rein: G. d. E.). Logično izvira iz zgornjih izjav, da se je že stališča in študija iz etike poglobiti v psihološke pojave. Zahteva pa isto pouk sam. Splošna kot specialna metoda temelji na psihologiji. Didaktike brez psihologije si sploh misliti ni mogoče. Nujno potrebno je iz tega razloga globlje spoznati psiho posameznika, otroka: „skupni obseg izkustev, njega razmerje do subjekta in v njem od tega neposredno priدهanih lastnosti“ (W. Wundt: Grundriß der Psychologie).

(Dalje.)

Glasbeni vestnik.

Glasbeni odsek „Deželnega slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ je imel dne 23. t. m. sejo, v kateri je uredil vse potrebno za kurz za vzgojo pevovodij. Tečaj se je pričel že 13. t. m. in sestoji iz dveh teoretičnih delov in enega praktičnega dela. Več o tem prihodnjič!

Tosca. Wagnerjeva godba, zahtevajoč nove oblike in nove muzikalne smeri, ki se kažejo predvsem v pravilnem združenju dramatičnega dejanja z muzikalno mislijo, ni ostala brez vtiska na moderno laško godbo. Če je Wagner v svojih operah obdelal krasne mitične in herojske snovi, večinoma vzete iz mitike starih Germanov, so se mladi laški komponisti z vso silo oprijeli dejstva, da ne leži naloga odra edino v tem, slikati človeštvu idealne in fantastične iluzijske podobe, temveč ustvarjati dela, v katerih se zrcali pravi, realni človeški življenjski svet. Nastal je tako verizem, to je resničnost. Socialna drama je postala podlaga novi laški operi.

Najplodnejši in najnadarnejši komponist te vrste je Puccini. Rodil se je v Lucii 23. januarja 1858. Silna mizikalna iznajdljivost in individualna posebnost njegovih del jih je spravila kmalu do veljave. La Bohème, Tosca in Madam Butterfly stoje stalno na repertoarju velikih gledališč.

Ena najduhovitejših njegovih oper je Tosca. Karakteriziranje nastopajočih oseb, tekoča melodiozna lepota posameznih arij so posebnosti, ki so tej operi prilepile priznanje in občudovanje vsega godbenega sveta. Dejanje, ki je samo zase že nekaj groznega in razburljivega in ki ga godba le še pogloblja, zbuja v človeku strmenje. Vsak živec trepeče, in interes na stvari ostane do zadnjega momenta napet.

Dejanje se vrši leta 1800. v Rimu.

Dejanje je brutalno. Mučenje slikarja, umor Skarpije in usmrtni Cararadossija so scene, ki zbuja jo trepet vsake žilice človekove notranjosti. Umerno je, da tako razburljivo dejanje zahteva ne samo izvrstnega pevca, ampak tudi umetnega igralca. Izvrstna Tosca je bila G. Nordgarter. Ljubica in ljubosumna, izražajoča vse notranje boje, se je povzpela do viske v drugem dejanju, ko je pela krasno arijo „Samo lepota dala sem življenje“. Gospod Fiala je bil izborni, fin Moorio. Najbolj je gotovo ugajal v zadnjem dejanju, ko je pel v duetu s Tosco lepo in mogočno arijo „V ljubezni in svobodi“. G. Vulakovič je bil v igri in v petju najboljši. Karakteriziral je izborni značaj vladnega absolutista. Niti iskricice sočutja ni bilo v njegovi igri. Omeniti moram še, da

je bila režija izborna in predvsem scenerija jako lepa in okusna in da je odgovarjala resnici. Zbor pa je bil po dolgem času zopet enkrat na mestu, posebno koncem prvega dejanja, ko je pel veličastni „Te Deum“.

S. C.

Kranjske vesti.

—**r—** „Regulacija“ učit. plač se je izvršila dne 26. t. m. v deželnem zboru kranjskem tako, kakor smo to povedali že zadnjič. Mestiteljstvo so zopet ostale — prazne roke. Imeli bomo priliko, o tej zanimivi „regulaciji“ obširneje poročati. Proti učiteljstvu sta zopet glasovala učitelja Ravnikar in Jaklič! Slava jima!

—**r—** Iz Tržiča na Dolenjskem nam poročajo: V nedeljo, dne 16. t. m., smo se zbrali na drugem roditeljskem sestanku. Kdo bi zamudil lepo priliko pouka in razvedrila? Udeležba je bila zopet prav častna. G. okrajni zdravnik dr. M. Hočevar iz Mokronoga nam je v eno uro trajajočem, prav poljudno sestavljenem govoru razložil nastanek in razvoj otroških nalezljivih bolezni. Učil nas je, kako postopati z obolenimi pa tudi zdravimi, da se bolezni ne razširja. Dodal je predavanju mnogo zgledov iz lastne izkušnje ter opominjal navzoče, naj vsak slučaj nalezljivih bolezni takoj naznanijo oblasti, a sami naj se ravna po zdravniškem nasvetu, saj gre za najdražje — za otroka. Navzoči so ga pazno poslušali ter mu izrekli svojo zahvalo. Po končanem predavanju g. zdravnika nas je peljal nadučitelj A. Skulj okrog zemlje. Po dobre pol ure trajajoči vseskozi zanimivi vožnji po suhem in po morju smo se zopet pripeljali v Tržiče. Roditeljski sestanek je povzdignilo s svojo navzočnostjo učiteljstvo iz Mokronoga in št. Ruperta.

Štajerske vesti.

—**š—** V šmarnski šolski kuhinji dobi to zimo vsak šolski dan nad 200 učencev (učenec) dobro in nasiljivo toplo kosilo. Za stroške lanskega kuhanja ni izdal krajni šolski svet niti belice.

—**š—** Iz učiteljske službe na Štajerskem. Za nadučitelja v št. Janžu je imenovan dotedanji učitelj v Skalahu, Leopold Viher, stalno upokojena pa je bivša učiteljica na Zidanem mostu, Antonija Furcova.

Istrske vesti.

—**i—** Za ljudske knjižnice v Istri. Veliko je še treba dela na prosvetnem in materialnem polju v naši Istri, da dvignemo svoj narod na nivo drugih kulturnih narodov, da si tako napravimo zaledje, za katerim se bomo mogli kakor borilec mešati v snovanje drugih narodov, ne da bi se bali za svojo bodočnost. Zato si je nadelo akad. fer. društvo „Istra“ nalogo, da pripomore po svojih močeh na širjenju prosvete med istrski narod. V to svrhu je naše društvo lansko leto ustanovilo 6 ljudskih knjižnic, od katere igrata oni v Pazinu in Lovranu največje uloge. Vzlic temu, da se je dosedaj za knjižnično vprašanje malo ali nič delalo in da se je naletelo na nasprotstvo pri nekaterih ljudeh, napredujejo knjižnice in vrše vsaj deloma svoj kulturni namen. — Tu podajamo poročilo knjižnice v Pazinu za mesec december 1909, v katerem se je razposodilo 140 knjig med 35 čitateljev. Knjižnica ima dosedaj 68 čitateljev. Umeje se, da bi imela lahko ta čitalnica mnogo večje število čitateljev, ali v širjih krogih ni še smisla za to; a z druge strani se moramo boriti proti razno-terim predsodkom. Društvo osnuje sedaj tudi društveno knjižnico, da pomore tako istrskemu dijaštvu v njegovi izobrazbi in njegovih študijih, ker to dijaštvo mora kakor znano, zaradi svojega siromaštva preživljati večji del leta v svojih rojstnih krajih. Z ozirom na slabo stanje velikega dela istrskega dijaštva opozarjamo našo inteligenco, da pomore društvu z obilno podporo, ker s takimi čini pomore največ istrskemu dijaštvu.

Koroške vesti.

—**o—** Zakaj namešča deželni šolski svet koroški nemške učitelje na slovenskih, slovenske učitelje pa na nemških šolah. Nedavno se je oglasila deputacija koroških Slovencev pri deželnem predsedniku in deželnem šolskem nadzorniku, da protestuje proti nameščanju nemških učiteljev na slov. šolah. Deželni predsednik in šolski nadzornik sta zagovarjala šolski sistem na Koroškem čisto v smislu „avstrijske kulture“. Rekla sta, da je potrebno, da se nastavlja nemški učitelji na slovenskih šolah zato, da se učitelji od učencev nauče slovenskega jezika, slovenski učitelji pa se na nemških šolah izurijo v nemškem jeziku. To je res čisto v avstrijskem duhu. Učitelj naj se uči od učenca!

—**o—** Na Koroškem nekdanji in danes. Leta 1860, so imeli Slovenci na Koroškem 15 šol s samoslovenskim učnim jezikom, danes nimajo nobene. Samoslovenska šola je bila

takrat n. pr. tudi v Vetrinju pri Celovcu. Ko se je vetrinjski občinski odbor, od nekaterih zagrizencev nahujskan, proti temu pritožil na ministrstvo, je to zavrnilo pritožbo. — Leta 1861 je voditelj koroških Nemcev v „Klagenfurter Zeitung“ zapisal dobesedno: „Pri vsakem c. kr. uradu, ki ima opraviti s Slovenci, morajo biti uradniki, ki so tega jezika zmožni, zahteva, ki ji bo vsak pritril.“ Danes pa te zapre, če zahteva vojni li-tek po slovensko. Za 80% slabše je danes za Slovence na Koroškem nego je bilo leta 1861, ko se je z oktobrskim diplomom zagotovilo narodom enakopravnost.

Splošni vestnik.

Na deželni kmetijski šoli na Grmu se razpisuje službeno mesto prov. strokovnega učitelja za splošno kmetijstvo. Po enoletnem zadovoljivem provizornem službovanju se strokovni učitelj namesti definitivno, če dovoli preizkušnjo o učiteljski sposobnosti. S tem mestom so določeni prejemki VII. plačilnega razreda deželnih uradnikov, ki je enak X. plač. razredu državnih uradnikov z letno plačo 2200 kron in aktivitetno doklado 672 K ter pravica do napredovanja v višje plačilne stopnje, oziroma plačilne razrede, in sicer do V. plač. razreda deželnih uradnikov, ki odgovarja VIII. plač. razredu državnih uradnikov. Prošnje s prilogami je vložiti pri deželnem odboru vodine kranjske v Ljubljani do 10. februarja 1910. Službo bo nastopiti čimprej.

Nemški „Schulverein“ slavi letos tridesetletnico svojega obstanka. Slavil je bo v Gradcu.

Slovensko učiteljstvo, ki sem mu poslal še skoraj pred letom dni knjigo „Sadržaj r s v o“, prosim, da mi jo blagovoli čimprej poravnati, ker je gotovo že skrajni čas za to.

Jos. Klemenčič.

Nemško nasilstvo. V Lihnu v plzenskem okraju so napravili češki starši prošnjo za češko šolo. Nemškutarski hišni posestniki so takoj na to odgovorili 70 češkim rodovinom stanovanje, ki ga morajo izprazniti, po tamkajšnjih postavnih določilih v 14 dneh. Nemška brutalnost je povsod enaka!

Vojaška taksa. Vsi oni, ki morajo še plačevati vojaško takso, se pozivajo, da se gotovo tekom meseca januarja ustno ali pisмено zglašijo pri občinskem uradu. Za pismente pri-glasitev je treba izpolniti dvoje glasovnic, ki se dobe pri okrajnih glavarstvih in občinskih uradih. Pripomniti je še, da je vsak, kdor nima 1200 K letnih dohodkov, vojaške takse oproščen.

Učiteljem-nabornikom. Da ne izgube učitelji-naborniki svoje pravice, jim svetujemo, da vložijo pravočasno tozadevno prošnjo. Prošnja mora biti vložena do 28. februarja ali pa najkasneje pri naborni komisiji. Glasi se tako:

Slavno, c. kr. okrajno glavarstvo!

Podpisani N. N., rojen leta 1889. v N. na Kranjskem in pristojen po svojem očetu v N. v političnem okraju N., sedaj kot učitelj v N., prosim v smislu §§ 18. in 32. vojnih po-zstav iz l. 1879. in § 50. vojnih predpisov iz l. 1849., da se me uvrsti v nadomestno rezervo in slučaju, da bi bil potrjen ob naboru l. 1910. in prilagam v to svrhu predpisano:

1. Dekret.
2. Zrelostno izpričevalo.

N. N.,

učitelj v N.

Prvo narodno modno trgovino P. Maglič priporočamo najtopleje gg. učiteljem in gg. učiteljicam. Več glej inserat!

Obrtno šolstvo.

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani se vrši od 15. aprila do 15. julija t. l. I. del strokovnega tečaja za izobrazbo učiteljev risanja na obrtnih nadaljevalnih šolah. Drugi, tudi trimesečni delni tečaj se nadaljuje v istih mesecih leta 1912. Primerno opremljene prošnje za sprejem je vložiti potom šolskega vodstva najkasneje do 15. februarja t. l. neposredno pri ravnateljstvu v Ljubljani. — Šolska vodstva naj na prošnjah pripomnijo, koliko v strokovnih kurzih izobraženih učiteljev že deluje na dotični nadaljevalni šoli. — Sprejem, oziroma odklonitev se udeležnikom pravočasno naznani potom okrajnega šolskega sveta, ki bo tudi vse primerno ukrenil, da dobi sprejeti učitelj dopust. — Vsak izven Ljubljane zaposleni udeležnik dobi od c. kr. ministrstva za javna dela podporo v znesku 180 K. — Učni predmeti v prvem delnem kurzu so: Geometrija in projekcijski nauk, geometrijsko in projekcijsko risanje, prostoročno risanje in vaje v skiciranju po strokovnih predmetih, modeliranje, oblikoslovje za tavnbe in umetne obrti. Skupaj 32 ur na teden.

Tečaj je v prvi vrsti namenjen učiteljem, ki že delujejo na obrtnih nadaljevalnih šolah; potem pridejo v poštev učitelji, o katerih je upati, da bodo nameščeni na že obstoječih ali pa snujočih se obrtnih nadaljevalnih šolah. — V tečaj se sprejme največ 20 udeležnikov.

Razgled po šolskem svetu.

— **Na Hrvaškem** je bilo koncem avgusta 1909 32 nemških ljudskih šol (16 javnih, 10 verskih in 6 privatnih).

— **Vseslovanski dijaški shod v Moskvi.** Iz Petrograda poročajo, da se je v seji „Obščestva Slavjanskoj Vzaimnosti“, ki ji je predsedoval Homjakov, predsednik ruske dume, sklenilo, da se prihodnje leto skliče v Moskvo sestanek vseh slovanskih dijakov. Na ta se-stanek se bo povabilo zastopnike vseh slovanskih narodov.

Z gospodarskega polja.

— **Avstrijske hranilnice l. 1907.**

Koncem l. 1907. je bilo v Avstriji 639 hranilnic ter je priraslo v tem letu 14 novih, od katerih odpadejo tri na Kranjsko. — Vložni promet se je zvišal od 2.534.134.270 K v l. 1906. na 2.746.340.880 K, torej za 212.206.610 kron ali za 8,37 odstotkov. — Vložilo se je 1.363.842.329 K, za 107.570.570 K več kakor leta 1906., dvignilo pa 1.382.498.531 K za 104.636.040 K več kakor l. 1906. Koncem l. 1907. je bilo v hranilnicah 5.077.304.571 kron vlog. Povprečno je prišlo na vsako stran-ko, oziroma vložno knjižico 1315 K 5 h. Glede višine povprečne vložene imovine prvači Tirolska s 1557 K 24 h, ki odpadejo na eno knjižico, potem Gornja Avstrijska s 1496 K 68 h, Moravska s 1451 K 5 h, Češka s 1341 K 78 h, Štajerska s 1332 K 88 h, Pri-morska s 1331 K 30 h, Solnograška s 1374 K 87 h, Kranjska s 1321 K 28 h, Nižje Avstrijska, Šlezija, Koroška (1114 K 86 h), Bukovina, Galicija in naposled Dalmacija z le 901 K 63 h na vlagatelja.

Raznoterosti.

× **Ameriška ekspedicija na južni tečaj.** Američani nočejo zaostati za Angleži. V kratkem odpotuje angleški kapitan Scott proti južnemu tečaju, pa tudi Američani pripravljajo enako ekspedicijo. Za to ekspedicijo si nabavijo ladjo „Roosevelt“, s katero je plul Peary proti severnemu tečaju; ekspedicije se udeležijo trije tovariši Pearyja, namreč kapetan Bartlett, profesor Donald Milan in inženir George Gorup. Ekspedicija se bo bližala od ame-riške strani južnemu tečaju.

× **Angleški slavist V. R. Morphill.** Koncem prošlega leta je v Oxfordu umrl učeni slavist Viljem Bihard Morphill, profesor ruskega in drugih slovanskih jezikov na oxfordskem vseučilišču. — Profesor Morphill je slovel v svoji domovini (rojen je bil 1834. leta) kot eden najznamenitejših jezikoslovcev in poznavalcev slovanskih literatur. Angleški listi pravijo, da mu bo težko dobiti naslednika. Glavna naloga Morphillova je bila, da je poučeval svoje rojake o slovanski kulturi. V to svrhu je izdal mnogo publikacij, ki se tikajo slovanstva, prirejal obilo predavanj in njegov salon je bil shajališče odličnih oseb in slovanskih prijateljev. Napisal je tudi slovnico ruskega, češkega, poljskega in bolgarskega jezika. Od njega imajo Angleži mnogo člankov, ki razglabljajo slovanstvo; nadalje je spisal knjigo o Ruski in Poljski, postal je član češke akademije in slednjič je bil imenovan častnim doktorjem praške češke filozofske fakultete.

× **Mladenč, ki le ponoči vidi.** Iz Richmonda v Ameriki poročajo: Tukajšnji zdrav-niki imajo mnogo opraviti z 19 letnim mla-denčcem Andrew Wilsonom iz Nottoway coun-tyja, ki je podnevi popolnoma slep, dočim vidi ponoči boljše kakor vsaka mačka. Mladenč se zamore v najtemnejši noči voziti z vso mogočo hitrostjo na kolesu, dočim navadni ljudje brez svetilk nikamor ne morejo. Podnevi pa ne more nikamor, ako se ne oprijemlje, zakaj podnevi razločuje le velike predmete, toda ne-jasno, dočim barv sploh ne more ločiti. Mla-denč se posebno odlikuje na lovu na nočne živali in kadar je ponoči v gozdu; vidi povsem natančno vsako ptico, ki spi na vejah ali kraj svojega gnezda. Wilson že od rojstva naprej vidi le ponoči in trdi, da zaradi tega, ker spre-jemajo njegove oči preveč svetlobe.

× **Oživljanje mrtvih bitij z elek-triko.** Mlada ruska zdravnica dr. Luiza Ro-binovičeva zbuja v učenjskih krogih v Novem Jorku veliko pozornost s trditvijo, da je iznašla aparat, s katerim bo možno z elektriko umo-rjena bitja zopet oživljati. V Edisonovem labo-ratoriju je svojo metodo tudi realizovala. Dali so ji po običajnem načinu z elektriko umorje-nega zajčka. Položila ga je na svoj električni aparat in z njim eksperimentalno. Res se je kmalu pokazalo, da je pričelo zajčkovo srce iznova utripati, in čez par hipov je bil zajček zopet tako živahen in tekal semintja kakor pred ubitjem. Dr. Robinovičeva meni, da bi se tak eksperiment bržkone posrečil tudi pri človeku.

× **Božično darilo v znesku 10 mi-lionov.** Svojim trust v Ameriki je daroval za Božič vsekleni nastavljenec 10 milijonov kron, 60 odstotkov dobe uradniki v gotovini, ostalo pa v akcijah.

× **Boj proti cerkvi na Francoskem.** Tretje poročilo o zaplenjenem imetju razpuščenih redov se je pred nekaj dnevi predložilo fran-coskemu parlamentu. Poročilo sega do leta

1908. Takrat so prodali izmed 735 zaplenjenih samostanskih posestev samo 329. Za ta prodana posestva so dobili 5.441.791 frankov, katerih del je šel v državni zaklad. Leta 1901. so začeli prodajati cerkvena posestva. Do leta 1905. so jih prodali 64. Leta 1906. so izvršili 53 prodaj, ki so izkazale prebitka 520.090, leta 1907. se jih je izvršilo 101 in so izkazale 1.946.595 frankov prebitka, končno se je leta 1908. izvršilo 111 likvidacij z 2.575.846 franki prebitka. Z ozirom na te podatke se je izvršilo vsega skupaj kakih 400 razprodaj.

× **Za Kalabrijo in Sicilijo** je došlo centralnemu odboru 25.387.438 lir potresne podpore. Podpor ostalim sirotam, vdovam, dijakom, obrtnikom, delavcem se je dalo nad 19 milijonov. Drugo so porabili za napravo barak.

× **Nov velikan iz davnine.** Profesor Brown, ki se je sedaj vrnil s svoje ekspedicije v Novi Jork, je odkril v Montani okostje dosedaj neznanega dinosaura, ki ga je najbrže računati v vrsto ceratopsijev. Okamenine so ležale v geološki plasti, ki utegne biti 3 mil. let stara. Okostje obsega tudi oledje in skoro vso hrbtnico velikanske živali, ni pa glave in prvih nog. Ogrodje bodo še to zimo postavili v muzej. Nadalje je našel Brown še enega manjšega, dosedaj neznanega saurija.

× **Klub gluhotih.** Med mnogostevilnimi londonskimi klubi je tudi klub, ki se ga more s polno pravico nazvati idealnim klubom. Ta klub se zove „klub gluhotih“, in člani mu morejo biti le gluhoti ljudje. Torej ni tukaj govorjenja, ampak samo kretnje z rokami, ki so jih gluhoti zamenjali z govorom. Po pravilih kluba je vsakemu članu dovoljeno, da enkrat na teden privede v klub tudi katero znano gospo, ali naravno je, da mora ta biti gluhotna. Morda bi kdo pripomnil, da utegne biti v tem klubu jako dolgočasno, ker se klubovi člani ne morejo razgovarjati. Ali temu ni tako. Gluhoti ljudje so po naravi veseli, a žalostni so samo tedaj, ko se nahajajo med ljudmi, ki jih priroda ni izenačila z njimi. A ko so oni — da tako govorimo — med svojimi ljudmi — se jim razigra srce in povsem so zadovoljni, igrajo kako partijo na karte ali izpijejo čašico piva ali vina. V svojem klubu pozabijo na svojo nesrečo in se tolažijo z enako usodo.

× **Nova ekspedicija na južni tečaj.** Leta 1910. priredi kapitan Scott novo ekspedicijo na južni tečaj. Član te ekspedicije, Meares, je že odpotoval v Sibirijo po polarne pse in po manjzurske ponije. Ladja, s katero odpotujejo na jug, se imenuje „Terra Nova“. Ekspedicije se udeležijo mnogi učenjaki.

× **Bogat škof in ubožna občina.** Med Palermo in Mesino v Siciliji je kraj Cefalu, ki ima sicer krasno ležjo, ki pa slovi po veliki revščini prebivalstva in po velikanskih dohodkih ondotnega škofa d'Alessandra. Letnim dohodkom v znesku 140.000 lir stoji nasproti letni izdatki 6680 lir za milodare. Dohodki so petkrat večji kot pa pri veliki milanski škofiji. Ljudstvo seveda ni bilo zadovoljno z grabežljivim škofom. Pritoževalo se je na papeža, dokler ni papež prisilil škofa, naj se odpove, kar je pa storil le proti letni renti 18.000 lir. Papež je postavil sedaj za škofa v Cefalu franciskana, ki ne sme imeti posvetnega blaga. Po tej poti si bo mogoče prebivalstvo nekoliko opomoglo in prišlo do sape, saj se je iznebilo velike pijavke.

× **Zapuščina belgijskega kralja** znaša baje samo 500 milijonov frankov. Za to imetje se bodo tožile princezinje Klementina, Lujiza in Stefanijsa. — Imetje žene nekdanjega mehiškega cesarja Maksa Šarlote, ki se ji je omračil duh, pa znaša sedaj nad 150 mil. frankov.

× **Koliko ptičev se pomori vsako leto.** Ameriški profesor Borbuch dokazuje, da je bilo lanske leto pomorjenih 50 milijonov ptičev v modne namene. Ogromno množino teh milijonov nosijo dame na svojih klobukih.

Listneca uredništva.

T. K. v K.: Osemkrat 36, vse leto 200 K.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 1211. Štajersko. 81 1—1

Na enorazredni ljudski šoli pri Sv. Roku se bo stalno namestila služba učitelja in šolskega voditelja z dohodki po II. krajnem razredu in s prostim stanovanjem.

Prosilec za to mesto, ki morajo biti usposobljeni za pouk v obeh deželnih jezikih in za veronauk, naj vložijo svoje prošnje, z izpričevalom usposobljenosti in zrelostnega izpita ter z domovnico opremljene, predpisanim potom pri krajnem šolskem svetu pri Sv. Roku, pošta Rogatec, do 28. februarja 1910.

Okrajni šolski svet v Rogatec, dne 17. januarja 1910.

St. 217. Goriško. 80 1—1

V šolskem okraju Gorica (okolica) se razpisujejo v stalno namestitev:

1. mesto učitelja-voditelja na enorazrednicah na Banjšicah, v Dolu pri Opatjensku, Kalu, Ligu, Lokovecu, Lokvah, Lomu, pri Murovcih, na Otlci, v Plavah, Podsaotinom, v Ravneh, Tevčah, pri St. Tomažu, v Vedrijanu, Višnjeviku, na Vrhu pri Kanalu in Zapotokom;

2. mesto potovalnega učitelja za Lepvo-Zavrh, Podlako-Dol, Lokovec, Gor. Tribušo-Krtovšče in Vrata-Gor. Lokovec;

3. mesto učitelja na trirazrednicah v Ajdovščini, St. Andrežu, Kojskem, Sv. Križu in Vrtojbi ter na

dvorazrednicah v Čepovanu in na Gorenjem polju (za ekspozituro v Ločicah);

4. mesto učitelja na dvorazrednicah v Cerovem, Grgarju, Kamnjah (dve mesti, eno za ekspozituro v Škrljah), Opatjensku, Oseku (za ekspozituro v Vitovljah) in Smarjah.

S temi službami spojeni prejemki so določeni v postavi z dne 14. januarja 1906, dež. zak. št. 10.

Potovalni učitelji dobivajo tudi potnino po 260 K na leto.

Prosilec in prosilke za katero teh mest naj vložijo z vsemi izpričevali, imenovalnimi dekreti in s dekreti o podeljenih jim petletnih opremljenih prošnje naj-pozneje do včetega 19. dne februarja t. l. uradnim potom pri podpisnem o. kr. okrajnem šolskem svetu.

Prepozno došle ali v gornjem roku nepopolno opremljene prošnje se ne bodo vpoštevale.

C. kr. okrajni šolski svet v Gorici, dne 17. januarja 1910.

Čez

ga ni!
Po njem ti jed diši,
Želodec ne boleha
In glava ne boli!

Zahtevajte izrečno „FLORIAN“!

Zavračajte ponaredbe!

Ljudska kakovost liter K 2:40

Kabinetna kakovost „ „ 4:80

52—3 Naslov za naročila:

„FLORIAN“, LJUBLJANA

Najlepše darilo

□ vsakemu otroku je lepa □
knjiga! Zato kupujte krasne
knjige za mladino, ki so:

A. Rapè: Mladini

A. Rapè: Dáne

J. Slapšak: Spisi

Mišjakovega
Julčka

E. Gangl: Zbrani
spisi za mladino

Vsak izvod v elegantni
vezbi stane samo 1 K, po
pošti 16 h več. Naročila
sprejema „Učiteljska
tiskarna“ v Ljubljani.

172 9—6

Našim rodbinam priporočamo 46
- Kolinsko cikorijo -

Avgust Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta 13

priporoča svojo bogato zalogo 52—2
stekla, porcelana, svetilk, okvirov, šip itd.
Tintnike za šolske klopi, kakor tudi aparate
za fizikalne poizkušnje.
Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela.

Umetna knjigoveznica

Fr. Breskvar

v Ljubljani 12—1

Filipov dvorec, poleg Franciškankega mostu na vožo
se priporoča slavnim šolskim vodstvom
in gg. učiteljem v izdelovanje vsakovrstnih

knjigoveških del.

Na večja dela popust!

Knjigarna

L. Schwentner

Ljubljana, Prešernova ulica 3

priporoča nastopne novosti:

Aškerc A.: **Akropolis in pira-**
mide. Poetični sprehodi po Ori-
entu. — Broširano K 3—, eleg.
vez. K 4:50. 30—22

Čankar Ivan: **Za križem.** Ob-
sega 13 novel in črtic z epilo-
gom. — Broširano K 3—, eleg.
vez. K 4:50.

Levstik Vladimir: **Obsojenci.**
Vsebina: Nenormalni piščanec.
Razmišljeni Vid. Mlada Breda in
slepec. Rikard Mallopro. Broš.
K 2:50, eleg. vez. K 3:50.

Milčinski Fran: **Igračke.** Črtice
in podlistki. Broš. 2 K, el. vez. 3 K.
Murnik Rado: **Jari junaki.** Hu-
moreske. Br. K 2:50, el. vez. K 3:50.

Peter Cotič

čevljarški mojster,

Gorica, v Raštelju 32.

Zaloga vsakovrstnih
čevljev za odrasle in
otroke. 6—4

Sprejemam naročila tudi z dežele
in jih pošiljam po pošti.

Cene zmerne — delo lično.

Naznanilo in priporočilo.

3—2

Podpisane naznanjam častitemu občinstvu, da je moj ilustrirani cenik za leto 1910 izšel in ga je na frankovano zahtevanje brezplačno in poštne prosto dobiti. Moj cenik izhaja že 36. leto in obsega 460 vrst najboljših poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen, za katera jamčim. Cenjeni kupovalci naj dobro premislijo, kje dobe res prav zanesljiva semena. Imam čez 200 pohvalnih pisem na vpogled. Dobe se tudi pri meni mnogovrstne cvetlice v loncih in dežah, kakor tudi mnogovrstni sveži in suhi šopki in venci s travki in napisi in mnogovrstni drugi v to stroko spadajoči predmeti, prav po nizkih cenah in točno izvršeno. — Z odličnim spoštovanjem se priporočam

ALOJZIJ KORSIKA v Ljubljani

vrtnarija in semenska zaloga v lastni hiši: Bleiweisova cesta št. 1
prodajalna: Šelenburgova ulica št. 5 (pri pošti).

M. Poveraj

Gorica, na Travniku.

Prvi c. kr. privilegirani zavod
za civilne in vojaške uniforme.

Zaloga modnega blaga,
gotovih oblek in perila.

5—4

Na prodaj je umetni valilnik

amerikanskega sistema za 250 jajec
dve umetni kokli in mlin za mlenje
zrnja za piščance.

Cene se poizve pri

Perotninskem zavodu pod Rož-
nikom, Ljubljana.

3—3

I. Medved

Gorica,

sa Corso G. Verdi 38 sa

priporoča svojo velikansko za-
logo izgotovljenih

oblek, čevljev in
klobukov. 5—4

Postrežba strogo solidna.

Od skupila gg. učiteljev pre-
pustim v korist učiteljskemu
konviktu 3%.

Blagovolite pisati po vzorec!

V. J. Havliček a bratr
v Poděbradech na Češkem

:: Izvozni dom modnega sukna in rokodelnega blaga ::
priporoča v splošno priznani najboljši kakovosti

blago za plesne obleke, opreme za neveste
damast, kanafas, Havličkovo blago,
robce, brisače, namizne in kavne gar-
niture, platno. 26—5

Modno blago, sukno, cefir.

Vzorci franco. — Tu dobite najboljše.

1 kos Havličkovega blaga „Kve-
tuse“ 23 m za 16 kron.

1 kos Havličkovega blaga 15 m
za 10 kron 50 vin.

1 zavoj 40 m
ostankov letnih
in zimskih okusno
združenih za 18 K.

Franko po povzetju.

Od teh ne po-
šiljam vzorcev.

Le pri nas
vse dobro.

